

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
№ 12/1953. förslag till landskapslag om rätt att på grund
av legoavtal besitta jord eller tomt i landska-
pet Åland.

I gällande självstyrelselag för landskapet stadgas i 13 § 1 mom.
8 p. att Landstinget tillkommer lagstiftningsbehörighet, då ären-
det angår jord- och tomtlegorätten. Då lega av jord eller tomt
icke i självstyrelselagen kringgårdats med ^{-dana} så/skrankor som överlä-
telse till ägo av jord i landskapet, har man tolkat stadgandet i
självstyrelselagen så, att ingående av legoavtal om jord och tomt
samt besittning därav var kontrahenternas ensak, utan att landskape
i lagstiftningsväg kunde göra sitt ord i saken gällande. Härigenom
har åter uppstått ett "kryphål", med tillhjälp varav man lätt kunde
kringgå stadgandena i lagen om utövande av lösningsrätt av fastig-
het i landskapet Åland. Det råder nämligen intet tvivel därom,
att icke en överlåtelse av fastighet kan "kamoufleras" med ett lego-
avtal, åtminstone till en början och till dess legotagaren kunnat
vinna åländsk hembygdsrätt. Landskapsstyrelsen har med bekymmer
konstaterat förefintligheten av ovannämnda "kryphål", och flerfal-

diga gånger diskuterat, huruvida möjlighet fanns att täppa till detsamma, men icke kunnat komma till något positivt resultat.

mellertid har Republikens President helt nyligen beslutat icke utöva sin vetorätt beträffande den av Landstinget vid höstsessio-

nen 1952 antagna landskapslagen om landskapet Ålands kolonisati-

kassa. I denna landskapslag stadgas bl.a., att blott finska me-

borgare med åländsk hembygdsrätt kunna erhålla i landskapslagen

nämnda kolonisationslån. Då bland de i landskapslagen uppräknade

personerna, vilka kunna erhålla ifrågavarande lån, även befinna

sig innehavare av legojord, kan Presidentens beslut i praktiken

icke innebära något annat än, att nu i högsta instans auktoritati-

fastslagits, att landskapet i lagstiftningsväg äger rätt att be-

stämma, att legotagare av jord och tomt skall hava åländsk hem-

bygdsrätt. Landskapsstyrelsen, som med tillfredsställelse annot-

erat Presidentens ställningstagande, varigenom möjlighet nu beret

att "täppa till det kryphål", varom tidigare i denna framställning

ordats, har låtit uppgöra förslag till sådan landskapslag, att l-

ntagare av jord eller tomt i landskapet Åland skall innehava åländ-

hembygdsrätt. Närmare motivering torde icke vara av nöden.

Hänvisande till förestående får landskapsstyrelsen värdsammas

förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om rätt att på grund av legoavtal besitta jord eller tomt i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslutastadgas

1 §.

Rätt att på grund av legoavtal besitta jord på landsbygden och tomt i Mariehamn tillkommer person, som innehar åländsk hembygdsrätt.

2 §.

Avtal om lega av jord på landsbygden eller tomt i Mariehamn med person, som är i avsaknad av åländsk hembygdsrätt, är ogiltigt.

3 §.

I landskapslag skall i övrigt särskilt stadgas om lega av jord på landsbygden och tomt i Mariehamn.

Mariehamn den 11 mars 1953.

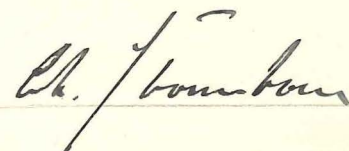
På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom.